

www.yavulkan.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala: Brigid Kemmerer | LETTERS TO THE LOST

Text copyright © 2017 by Brigid Kemmerer / This translation of LETTERS TO THE LOST (1st edition) is published by Vulkan izdavaštvo d.o.o. By arrangement with Bloomsbury Publishing Inc. All rights reserved.

Translation Copyright © 2017 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02054-0

Bridžid Kemerer | **PISMA IZGUBLJENIMA** | 2017.

I izdanje

Za izdavača

Miroslav Josipović
Nenad Atanasković
Saša Petković

Izvršni urednik

Dubravka Trišić

Urednik

Aleksandra Golubović

Lektura / Korektura

Vulkan izdavaštvo / Srđan Jovanović

Dizajn

Dragan Lončar

Prelom

Mileta Miletić

Štampa

Vulkan štamparija | Vojvode Stepe 643a, Beograd

Izdavač

Vulkan izdavaštvo d.o.o.
Gospodara Vučića 245, Beograd
office@vulkani.rs | www.yavulkan.rs

Tiraž:

1.000 primeraka

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

SAVREMENI YA

Bridžid Kemerer

Pisma izgubljenima

Prevela Radojka Jevtić

● ● ● ● Y ●
VULKAN

Beograd, 2017.

Za Majkla

*Prava sam srećnica što sam na ovoj ludoj vožnji sa tobom.
(Uglavnom zato što jedno drugom ne dozvoljavamo da iskoči.)*

Prvo poglavlje

Ima jedna fotografija koju ne mogu da izbacim iz glave. Mala devojčica u cvetnoj haljini vrišti u mraku. Krv je na sve strane: na njenim obrazima, na njenoj haljini, u rasprskanim kapljicama na tlu. Pištolj je uperen u zemljani put pored nje i muškarac se ne vidi, ali vide mu se čizme. Ti si mi je pokazala pre mnogo godina i pričala mi o fotografu koji ju je uslikao, ali se ja samo sećam vriska, i cveća, i krvi, i pištolja.

Njeni roditelji su negde pogrešno skrenuli ili tako nešto. U ratnu zonu, možda. Je li to bilo u Iraku? Mislim da jeste. Prošlo je dosta vremena i ne sećam se pojedinosti. Negde su pogrešno skrenuli i neki preplašeni vojnici počeli su da pucaju na auto. Njeni roditelji ostali su mrtvi na licu mesta.

Devojčica je imala sreće.

Ili nije imala sreće?

Ne znam.

Prvi utisak je užas, jer je tako savršeno iscertan na njenom licu.

A onda se vide detalji. Krv. Cveće. Pištolj. Čizme.

Neke od tvojih fotografija jednako me opčinjavaju. Verovatno bi trebalo da razmišljam o tvom radu. Čini mi se pogrešnim da se naslanjam na tvoj spomenik i razmišljam o tuđem talentu.

To je jače od mene.

Vidi joj se na licu. Otrgli su joj stvarnost i ona to zna.

Njene majke više nema i ona to zna.

Na slici je agonija.

Svaki put kada je pogledam, pomislim: „Znam tačno kako se oseća.“

Moram prestati da buljim u ovo pismo.

Samo sam podigao kovertu, jer bi trebalo da sklonimo sve lične stvari ispred spomenika pre nego što pokosimo. Obično sve obavljam polako jer je osam sati ipak osam sati, a i ne plaćaju me baš da ovo radim.

Moji masni prsti ostavili su mrlje po ivici papira. Trebalo bi da ga bacim pre nego što iko sazna da sam ga pipnuo.

Ali pogledom samo pratim poteze olovke. Rukopis je čitak i ujednačen, ali nije savršen. Isprva ne mogu da razumem šta mi drži pažnju, ali onda mi postaje jasno: ove reči pisane su drhtavom rukom. Vidi se da ga je devojka napisala. Slova su zaobljena kako treba.

Gledam u spomenik. Nov je. Sjajna slova ugravirana su u svetlucavi granit. *Zoi Rebeka Torn. Voljena supruga i majka.*

Datum smrti me pogađa. Dvadeset peti maj ove godine. Isti dan kada sam progutao celu flašu viskija i kamionetom svog oca uleteo u praznu kancelarijsku zgradu.

Čudno je kako je meni taj datum urezan u pamćenje, a urezan je još nekome, samo iz potpuno drugačijeg razloga.

Torn. Ime mi zvuči poznato, ali ne mogu da ga smestim. Mrtva je svega nekoliko meseci i imala je četrdeset pet godina, tako da je možda bilo u vestima.

Kladim se da je o meni više pisano.

„Hej, Marfe! Šta se dešava, čoveče?“

Skačem i ispada mi pismo. Dinjoglavi, moj „nadzornik“, stoji na vrhu brda i briše čelo maramicom natopljenom znojem.

Ne preziva se stvarno Dinjoglavi, kao što se ni ja ne zovem Marf. Ali, ako će on da menja moje *Marfi*, i ja ću da menjam njegovu *Melendez**.

Jedina razlika je što mu ja to ne govorim u lice.

„Izvini!“, vičem. Saginjem se da uzmem pismo.

„Mislio sam da ćeš da završiš sa košenjem ovog dela.“

„Hoću.“

„Ako ti ne završiš, onda ja moram. Hoću kući, dečko.“

Uvek želi kući. Ima kćerkiću. Ima tri godine i potpuno je opsednuta Diznijevim princezama. Već zna sva slova i brojeve. Prošlog vikenda pravi je rođendansku žurku za petnaest klinaca iz predškolskog, a žena Dinjoglavog je napravila tortu.

Zabole me uvo za sve ovo, naravno. Prosto ne mogu naterati lika da učuti. S razlogom sam rekao da ću sam uraditi ovaj deo.

„Znam“, kažem. „Završiću.“

„Ako ne završiš, neću ti potpisati potvrdu za danas.“

Isprovocirao me je, ali podsećam sebe da bi verovatno preneo sudiji ako se ponašam kao kreten. Već me mrzi. „Rekao sam da ću završiti.“

On odmahuje rukom i okreće se, pa kreće niz suprotnu stranu brda. Misli da ću da ga preveslam. Možda mu je to poslednji lik uradio. Ne znam.

Trenutak kasnije čujem kako pali kosilicu.

Verovatno bi trebalo da završim sa rasklanjanjem ovih sitnica da bih mogao da upalim sopstvenu kosilicu, ali ne radim to. Septembarsko sunce užarilo je groblje, pa moram da sklanjam vlažnu kosu sa čela. Pomislio bi čovek da smo na jugu, a ne u Anopolisu u Merilandu. Marama koju je Dinjoglavi nosio mi se isprva činila kao kliše, ali sada mu zavidim.

Mrzim ovo.

Trebalo bi da budem zahvalan što sam dobio društvenokoristan rad, znam. Imam sedamnaest godina, ali neko vreme je izgledalo kao da će mi suditi kao odraslom – mada nije kao da sam ubio nekoga. Samo sam oštetiо imovinu. I održavanje travnjaka na groblju nije baš smrtna kazna, iako sam njome okružen.

Ipak mrzim ovo. Kažem da me nije briga šta ljudi misle o meni, ali to je laž. I vas bi bilo briga da svako misli da ste samo bomba koja odbrojava. Školska godina je počela tek pre nekoliko nedelja, ali pola mojih profesora verovatno odbrojava minute dok ne počnem da pucam po školi. Već mogu da zamislim svoju maturantsku sliku u godišnjaku. *Deklan Marfi: Najverovatnije će počiniti zločin.*

Bilo bi smešno da nije toliko depresivno.

Ponovo čitam pismo. Bol isijava iz svake reči. Onaj bol zbog kog pišete pismo nekome ko ga nikada neće pročitati. Onaj bol koji *izoluje*. Onaj bol za koji ste sigurni da niko *nikada* nije osetio.

Pogled mi se zadržava na poslednjim rečenicama.

Vidi joj se na licu. Otrgli su joj stvarnost i ona to zna.

Njene majke više nema i ona to zna.

Na slici je agonija.

Svaki put kada je pogledam, pomislim: „Znam tačno kako se oseća.“

Bez razmišljanja vadim kratku olovku iz džepa i spuštam je na papir.

Baš ispod drhtavog rukopisa ove devojke, dodajem dve svoje reči.

Drugo poglavlje

I ja.

Reči se tresu, i ja shvatam da to nije papir, već moja ruka. Nepoznati rukopis mi skoro peče oči.

Neko je pročitao moje pismo.

Neko je pročitao moje pismo.

Osvrćem se oko sebe kao da se to upravo desilo, ali na groblju nema nikoga. Ja nisam dolazila od utorka. Sada je četvrtak ujutru, tako da je čudo što je pismo i dalje netaknuto. Češće se dešava da koverta nema, da ju je odnelo nevreme ili životinje ili možda radnici na groblju.

Ali nije samo pismo *ovde*, već je neko osetio potrebu da doda komentar.

Papir mi se i dalje trese u pesnici.

Ne mogu...

Ovo je...

Šta... ko bi... kako...

Želim da vrišt看. Ne mogu ni da razmišljam u celim rečenicama. Gorim iznutra od besa.

Ovo je lično. *Lično*. Između mene i moje majke.

Mora da je neki muškarac. Po ivicama su ostali masni otisci prstiju, a rukopis je kockast. Odiše arogancijom – usuđuje se da se ubaci u tuđi bol i da položi pravo na deo. Mama je govorila da reči uvek nose deo duše onoga ko ih je napisao i ja prosto mogu da osetim kako se izliva sa strane.

I ja.

Ne, *ne zna* i on. Nema on *pojma*.

Žaliću se. Ovo je neprihvatljivo. Ovo je groblje. Ljudi ovde dolaze da žale u samoći. Ovo je moje mesto. MOJE. Ne njegovo.

Koračam preko trave i odbijam da dozvolim prohladnom jutarnjem vazduhu da mi ugasi žar. Grudi me bole i opasno sam blizu tome da zaplačem.

Ovo je bilo naše. Moje i njeno. Moja majka više ne može da mi odgovori, a njegove reči kao da to naglašavaju. Kao da me je ubo olovkom.

Dok sam stigla do vrha brda, suze mi vise sa trepavica i isprekidano dišem. Vetar mi je umrsio kosu. Za trenutak ću se raspasti. Zakasniću u školu i pojaviću se crvenih očiju dok mi maskara lije niz lice. Ponovo.

Školska savetnica je ranije saosećala sa mnom. Gospođica Vickers bi me uvukla u svoju kancelariju i ponudila mi maramice. Pred kraj trećeg razreda tapšali su me po ramenu, šaputali mi reči ohrabrenja i govorili da uzmem koliko god vremena da mi treba.

Sada je sredina septembra, a mama je mrtva mesecima. Otkako je škola počela, svi se pitaju kada ću da se saberem. Gospođica Vickers me je u utorak zaustavila i, umesto da mi uputi saosećajan pogled, napućila je usne i pitala da li i dalje idem na groblje svakog jutra, a onda mi je rekla da bi možda trebalo da pričamo o nekom konstruktivnijem načinu na koji bih mogla da provodim vreme.

Kao da se to nje tiče.

I, u svakom slučaju, ne idem *svakog* jutra. Samo jutrima kada tata rano kreće na posao – iako sam pola vremena ubeđena da ne bi ni primetio. Kada je kod kuće, sebi spremi dva jajeta i jede ih uz činiju grožđa, koje sam ja oprala i ubrala. On sedi za stolom i ćutke zuri u zid.

Mogla bih da zapalim kuću i ne znam da li bi on izašao na vreme.

Jutros je rano otišao na posao. Sunčeva svetlost, povetarac, spokoj groblja, sve mi se to činilo kao poklon.

Ove dve reči iškrabane na mom pismu čine mi se kao kletva.

Sredovečni Hispanoamerikanac sklanja lišće i pokošenu travu sa popločanog puta i zastaje kada vidi da mu prilazim. Nosi neku vrstu uniforme za održavanje, a na grudima mu piše *Melendez*.

„Mogu li da vam pomognem?“, pita s blagim naglaskom. Pogled mu nije neljubazan, ali izgleda umorno.

U glasu mu se čuje da je oprezan. Mora da izgledam žestoko. Očekuje žalbu. Vidim.

Pa, daću mu je. Trebalo bi da postoje neki propisi protiv ovoga. Prsti mi se stežu oko pisma, gužvaju ga, i udišem da bih rekla nešto...

Zatim stajem.

Ne mogu ovo da uradim. Ona ne bi htela da ovo radim.

Smiri se, Džulijet.

Mama je uvek bila mirna. Razborita, smirena u krizi. Morala je da bude, pošto je išla od jedne ratne zone do druge.

Uostalom, zvučala bih kao uznemirena nakaza. Već ličim na jednu. Šta ću reći? *Neko je napisao dve reči na mom pismu?* Pismu koje sam napisala nekome *ko uopšte nije živ?* To je mogao biti bilo ko. Stotine grobova nalazi se u okolini groba moje majke. Mora da tuda svakodnevno prolazi desetine ljudi – ako ne i više.

I šta će čovek koji održava travnjak da uradi? Da čuva spomenik moje majke? Da ugradi sigurnosnu kameru?

Da uhvati nekoga sa skrivenom olovkom?

„U redu sam“, kažem. „Izvinjavam se.“

Odlazim do njenog groba i sedam na travu. Zakasniću u školu, ali me nije briga. Negde u daljini duvač lišća gospodina Melendeza ponovo počinje da radi, ali sam ja ovde sama.

Napisala sam joj dvadeset devet pisama otkako je umrla. Po dva pisma nedeljno.

Dok je bila živa, pisala sam joj stotine. Zbog svog posla imala je pristup najnaprednijoj tehnologiji, ali je žudela za stabilnošću i preciznošću staromodnih stvari. Rukom pisanih pisama. Foto-aparata sa filmom. Njene profesionalne slike uvek su bile digitalne, nešto što je mogla da sredi svuda, ali joj je film bio omiljen. Bila bi u nekoj afričkoj pustinji i slikala glad, nasilje ili političke nemire, i uvek bi našla vreme da mi napiše pismo.

Komunicirale smo i preko normalnih medija, naravno: imejl i video-čet kada je imala priliku. Ali pisma – ona su zaista nešto značila. Svako osećanje izranjalo je iz papira, kao da su mastilo i prašina i mrlje od njenog znoja davali težinu rečima i mogla sam da osetim njen strah, njenu nadu, njenu hrabrost.

Uvek bih joj odgovorila. Ponekad ne bi dobila moja pisma nedeljama, jer je bilo potrebno vreme da prođu preko njenog urednika do mesta gde je na zadatku. Ponekad je bila kod kuće i ja bih joj dala pismo dok izlazim iz kuće. Nije bilo bitno. Jednostavno smo jedna drugoj iskazivale misli na papiru.

Kada je umrla, nisam mogla da stanem. Obično, čim dođem do njenog groba, ne mogu da dišem dok ne pritisnem hemijsku na papir i ne nahranim je svojim mislima.

Sada, nakon što sam videla ovaj odgovor, ne mogu da joj napišem više nijednu reč. Osećam se previše ranjivo. Previše izloženo. Sve što kažem moglo bi da se pročita. Iskrivi. Osudi.

Tako da pismo ne pišem njoj.

Pišem pismo njemu.

Treće poglavlje

Privatnost je iluzija.

Očigledno to znaš čim si mi pročitao pismo. Nije bilo namenjeno tebi. Nije bilo za tebe. Nije imalo nikakve veze sa tobom. Bilo je između moje majke i mene.

Znam da je mrtva.

Znam da ne može pročitati moja pisma.

Znam da mi je preostalo vrlo malo načina da joj se osetim blisko.

Sada nemam čak ni to.

Razumeš li šta si mi oduzeo? Imaš li pojma?

Ono što si napisao ukazuje na to da razumeš agoniju.

Mislím da ne razumeš.

Inače se ne bi mešao u moju.

Moja prva pomisao je da je ova riba luda. Ko piše nasumičnom strancu na groblju?

Moja druga pomisao je da očigledno ne treba prvi da bacim kamen.

U svakom slučaju, ona me ne poznaje. Ona ne zna šta ja razumem.

Ne bi trebalo ni da stojim ovde. Četvrtak je uveče, što znači da bi trebalo da kosim drugu stranu groblja. Nemam baš gomilu slobodnog vremena da stojim i čitam pismo neke nepoznate osobe. Dinjoglavi je besno pogledao na sat kada sam ušao u šupu za opremu sa pet minuta zakašnjenja. Ako me uhvati kako otaljavam, platiću.

Ako nastavi da mi preti kako će pozvati sudiju, poludeću.

Ali već sledećeg trenutka više se ne osećam iziritirano, samo osećam grižu savesti. Stojim ovde jer sam osetio povezanost sa prošlim pismom. Hteo sam da vidim je li ostavljeno još neko.

Nisam očekivao da iko *pročita* ono što sam napisao.

Kao da me je neko ošamario kada sam shvatio da mora da se i ona isto tako osećala.

Tražim olovku po džepovima, ali pronalazim samo ključeve i upaljač.

O, *čekaj!* Revu je trebala olovka na sedmom času. Ne liči na njega da ne vrati nešto što je pozajmio, makar to bilo nešto glupo kao što je stara olovka.

Možda mi sudbina govori da stanem i razmislim pre nego što nešto kažem. Pre nego što nešto napišem. Šta god.

Savijam njene nebuloze i guram ih u džep. Zatim navlačim rukavice i odlazim da nađem kosilicu. Mrzim što sam ovde, ali posle nekoliko nedelja otkrio sam da je težak rad dobar za razmišljanje.

Radiću i misliću.

A kasnije ću se vratiti da pišem.

Četvrto poglavlje

Mislim da ni sama ne razumeš agoniju. Da razumeš, ne bi se mešala u moju.

Jesi li ikada pomislila da ni ti nije trebalo da pročitaš moje reči?

„Džuls?“

Podižem pogled. Kafeterija je skoro prazna, a Rouan stoji ispred mene i gleda me sa očekivanjem.

„Jesi li dobro?“, pita me. „Zvono je zvonilo pre pet minuta. Mislila sam da ćemo se naći kod mog ormarića.“

Ponovo savijam izgužvano pismo koje sam pronašla ovog jutra i guram ga u ranac, pa cimam rajsferšlus. Ne znam kada ga je napisao, ali mora da je bilo prošle nedelje, jer je papir izgužvan kao da je bio mokar i da se osušio, a nije padala kiša od subote.

To je bio prvi vikend da nisam otišla na groblje. Pomalo se nerviram što je ovo pismo danima stajalo tamo. Njegov pravedni gnev je verovatno izbledeo, dok je moj svež, nov i vreo u grudima.

Drago mi je što sam otišla jutros. Kose utorkom uveče i verovatno bi ga osoblje bacilo.

„Šta si gledala?“, pita Rouan.

„Pismo.“

Ne zapitkuje me više. Misli da je to pismo za moju majku. Puštam je da to misli.

Ne treba mi da neko pomisli da sam još luđa nego što već veruju.

Zvono ponovo zvoni. Moram da krenem. Ako dobijem još jedan neopravdani, zaglaviću na kaznenoj nastavi. Ponovo. Ta misao je dovoljna da me ubrza.

Ne mogu da dobijem još jednu kaznenu nastavu. Ne mogu da sedim u toj sobi još jedan sat. Od tišine me bole uši i imam previše vremena za razmišljanje.

Rouan je odmah pored mene. Verovatno će me otpratiti do časa i ubediti profesora da me ne kazni. Ona ne mora da se brine za neopravdane ili kaznenu nastavu – profesori je obožavaju. Na svakom času sedi u prvom redu i sluša svaku njihovu reč, kao da se svakog jutra budi željna znanja. Rouan je jedna od onih devojaka koje volite da mrzite – delikatno lepa, za svakoga ima lepu reč i dobija sve petice, naizgled bez napora. Bila bi popularnija da nije toliko savršena. To joj stalno govorim.

Ako sam već iskrena, bila bi popularnija da nije najbolja drugarica sa raspadom četvrte godine.

Kada sam ovog jutra pronašla pismo, očekivala sam da ću početi da plaćem pošto ga pročitam. Umesto toga, želim da pronađem ovog luzera i da ga udarim u lice. Svaki put kada ga pročitam, još malo se razbesnim.

Jesi li ikada pomislila da ni ti nije trebalo da pročitaš moje reči?

Bes mi pomaže da zaboravim na mali deo mene koji se pita da li je u pravu.

Hodnici su prazni, što mi se čini nemogućim. Gde su ostali lenjivci? Zašto uvek samo ja kasnim?

U svakom slučaju, nije kao da nisam bila *ovde*. Fizički sam u zgradi. Nije kao da ću se pretvoriti u učenicu za primer kada profesor počne da trabunja pred tablom.

Stigavši do krila za jezike, polutrčimo i klizamo na skretanjima. Hvatam se za čošak kako bih se odbacila kroz poslednji hodnik.

Osećam vrelinu pre nego što osetim sudar. Vrela tečnost prži mi kožu i ja vrištim. Kafa mi eksplodira preko grudi. Udaram u nešto čvrsto i proklizavam, klizam se, padam.

Udaram u *nekoga* čvrstog.

Na podu sam, u ravni sa iznošenim crnim radnim čizmama.

U romantičnim komedijama ovo bi bio slatki susret. Dečko bi bio zgođan, kao neka filmska zvezda, bio bi kvorterbek i đak generacije. Ponudio bi mi ruku i sasvim slučajno bi ispalo da ima rezervnu majicu u rancu. Ja bih se presvukla u kupatilu i nekako bi mi sise bile veće, kukovi manji, i on bi me otrpao do učionice i pitao me da idem s njim na matursko veče.

U stvarnosti, taj dečko je Deklan Marfi i praktično reži na mene. Košulja i jakna natopljene su mu kafom i on odvaja tkaninu od grudi.

Ako je u romantičnoj komediji dečko poznati kvorterbek, Deklan je otpadnik četvrtog razreda. Ima krivični dosije i često sedi na kaznenoj nastavi. Krupan je i zao i dok njegova crvenkastosmeđa kosa i oštra vilica možda pale neke devojke, mračan pogled u njegovim očima dovoljan je da ih drži na odstojanju. Na jednoj obrvi ima ožiljak, i verovatno mu taj nije jedini. Većina ljudi ga se plaši i imaju razloga za to. Rouan se istovremeno trudi da mi pomogne da ustanem i da me odvuče od njega.

On me gleda podrugljivo. Glas mu je grub i dubok. „Šta nije u redu s tobom?“

Cimam se i sklanjam od Rouan. Majica mi je zalepljena za grudi i mogu da garantujem da on ima lep pogled na moj ljubičasti brus kroz pastelnozelenu majicu. Koliko god da je ta kafa bila vrela, sada sam mokra i smrzavam se. Ovo je ponižavajuće i užasno i ne mogu da odlučim želim li da plaćem ili da vičem na njega.

Dah mi se zapravo prekida, ali se suzdržavam. Ne plašim ga se. „Ti si naleteo na mene.“

Pogled mu je žestok. „Nisam ja trčao.“

Zatim hitro kreće napred. Trzam se, ne uspevajući da se obuzdam.

Dobro, možda ga se plašim.

Ne znam šta sam mislila da će uraditi. Jednostavno je tako *intenzivan*. Zastaje i mršti se na moju reakciju, zatim se saginje i podiže svoj ranc sa poda.

Aha!

Verovatno nešto nije u redu sa mnom. Ponovo želim da vičem na njega, iako je moja krivica. Vilica mi se steže.

Smiri se, Džulijet.

Uspomena na moju majku toliko me snažno i iznenadno udara da je pravo čudo što se nisam zaplakala na licu mesta. Ništa me ne sprečava da se raspadnem i jedna pogrešna reč poslaće me pravo preko ivice.

Deklan se ispravlja, još uvek namršten, i prosto znam da će reći nešto zaista dostojno prezira. Ovo će, nakon grdnje iz pisma, možda biti dovoljno da se stvarno zaplačem.

Ali onda me gleda pravo u oči i nešto što tu vidi briše mu mračan izraz sa lica.

Pored nas se čuje tanki glas. „Deklane Marfi! Vidim, opet kasnite.“

Gospodin Belikaro, moj profesor biologije iz prvog razreda, stoji pored Rouan. Njeni obrazi su crveni i izgleda kao da paniči. Mora da je osetila nevolju i otrčala po profesora. To liči na nešto što bi ona uradila. Nisam sigurna da li sam iznervirana ili osećam olakšanje. Iza njega stoje otvorena vrata od učionice i učenici vire u hodnik.

Deklan briše kapi kafe sa jakne. „Nisam zakasnio. Ona je naletela na mene.“

Gospodin Belikaro pući usta. Nizak je i ima okrugli stomak koji njegov ružičasti džemper još više naglašava. Ne bi se moglo reći da je voljen među učenicima. „Van kafeterije nije dozvoljeno nositi hranu...“

„Kafa nije hrana“, kaže Deklan.

„Gospodine Marfi, verujem da znate put do direktorove kancelarije.“

„Da, mogao bih da vam nacrtam mapu.“ Glas mu se zaoštrava i mršti se. „*Nisam ja kriv.*“

Rouan se trza od njegovog tona. Skoro da krši ruke. Ne krivim je. Na trenutak se pitam da li će ovaj dečko zaista udariti profesora.

Gospodin Belikaro se ispravlja. „Da li ću morati da pozovem obezbeđenje?“

„Ne.“ Deklan podiže ruke, zvuči ogorčeno. Oči su mu mračne i besne. „Ne, idem.“ Onda kreće i psuje sebi u bradu. Gužva svoju papirnu čašu i baca je u kantu za otpatke.

Toliko osećanja odzvanja mi u glavi da se jedva mogu opredeliti za jedno. Stid, jer zaista *jeste* bila moja krivica, a ja samo stojim i puštam ga da preuzme krivicu. Ogorčenost, zbog načina na koji mi se obratio. Strah, zbog načina na koji se ponašao.

Intriga, zbog načina na koji je tama nestala sa njegovog lica kada su nam se pogledi sreli.

Volela bih da imam fotografiju njegovog lica tačno u tom trenutku. Ili sada, dok ide niz osenčeni hodnik. Kosa mu se presijava i postaje zlatna dok prolazi pored prozora, ali senke mu se drže za široka ramena i tamne